

**STUDIUL DE CAZ:
MODELE
EXTRAEUROPEENE -
CHINA**

scoalacool.ro

China imperială

220-1644 - în perioada dinastiilor care au urmat Han, China a cunoscut numeroase episoade de unitate politică și dezbinare, ocazional, fiind dominată de popoarele stepei mongole:

I. Cele Șase Dinastii (220-589): 220-280 - apariția a trei state concurente (Wei, Han și Wu), care s-au luptat pentru putere în China. 265-589 - conflicte între dinastia Jin din estul Chinei (266-420), cele 16 regate barbare din zona nordică (304-439) și dinastiile din nordul și sudul statului (420-589).

II. Dinastia Sui (589-618): a reunificat China, a reformat administrația, a adoptat o monedă unică, a îmbunătățit apărarea, a extins Marele Zid și a sprijinit răspândirea budismului.

III. Dinastia Tang (618-907): epoca de aur a civilizației chineze, cu evoluții semnificative în artă, literatură (poezie) și tehnologie. Lideri reprezentativi: Taizong (626-649) și împărăteasa Wu Zetian (690-705).

IV. Cele Cinci Dinastii și 10 Regate (907-960): perioadă de anarhie și fragmentare politică.

Urna funerară (China, cca. 250-300)

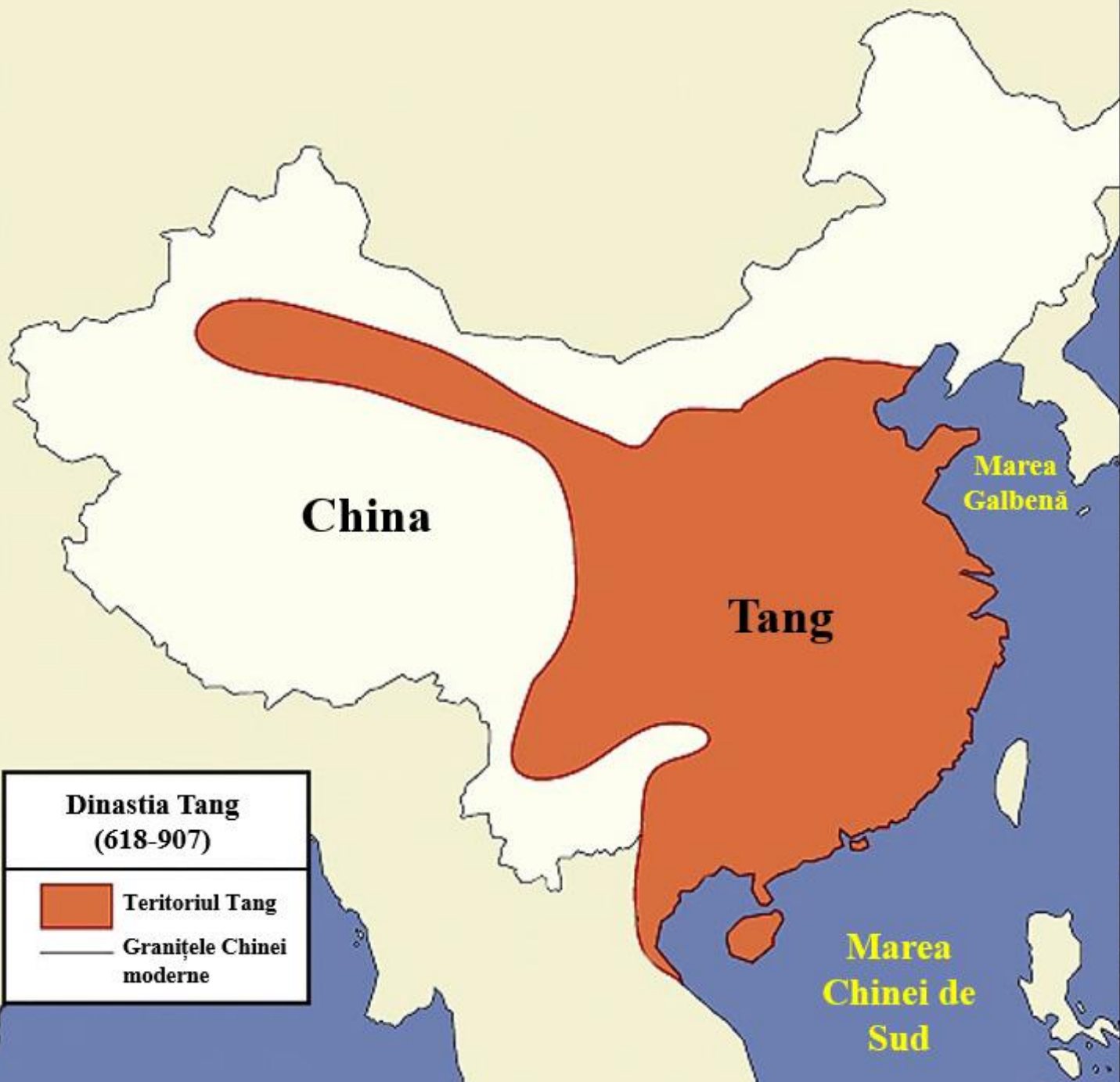
Statueta unui toboșar călare (China, 571)

Statuetele din teracotă a doi ofițeri Sui (China, cca. 600)

Fragment statueta (cap) Buddha (China, cca. 600)

Taizong

Wu Zetian

Basorelieful pictat al unui războinic Liang (China, 923)

China imperială

V. Dinastiile Song, Liao, Xia de Vest și Jin (960-1234): 960-1279 - dinastia Song a creat o flotă militară permanentă, a descoperit praful de pușcă și a emis primele bancnote. Dinastiile nordice Liao (916-1125), Xia de Vest (1032-1227) și Jin (1115-1234) s-au luptat cu Song pentru controlul Chinei. Lideri reprezentativi: Taizu (960-976) și Taizong (976-997).

VI. Dinastia Yuan (1271-1368): hanul mongol Kubilai (1260-1294), nepotul lui Gînghis Han (1206-1227), a cucerit teritoriul stăpînit de dinastia Song ⇒ unificarea Chinei.

VII. Dinastia Ming (1368-1644): a pus bazele unui stat prosper, bazat pe agricultură, urbanizare (1406-1420: construcția Orașului Interzis din Beijing) și comerț (hârtie, mătase, bumbac și porțelan). 1405-1433 - amiralul Zheng He a organizat expediții de explorare a Oceanului Indian. 1442-1644 - a fost reparat și extins Marele Zid Chinezesc. 1430 - impunerea unei politici prin care China s-a izolat de restul lumii. Lideri reprezentativi: Hongwu (1368-1398) și Yongle (1402-1424).

Războinic Song

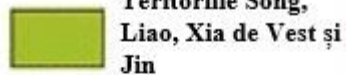

Taizu

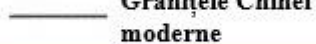

Taizong

Dinastiile Song, Liao, Xia de Vest și Jin (960-1234)

Teritoriile Song, Liao, Xia de Vest și Jin

Granițele Chinei moderne

Kubilai Han

Războinic Yuan

**Dinastia Yuan
(1271-1368)**

- Teritoriul Yuan
- Granițele Chinei moderne

Războinic Ming

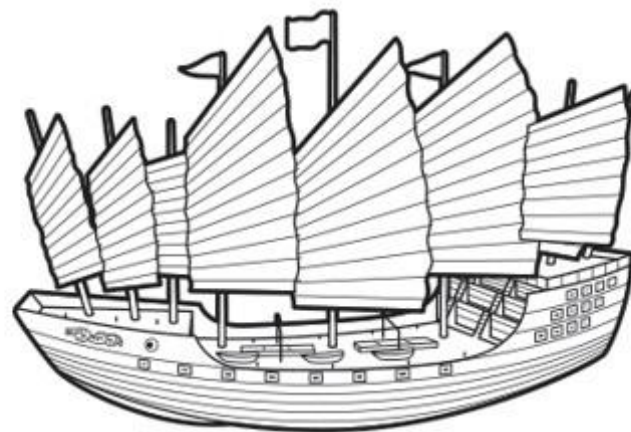
Hongwu

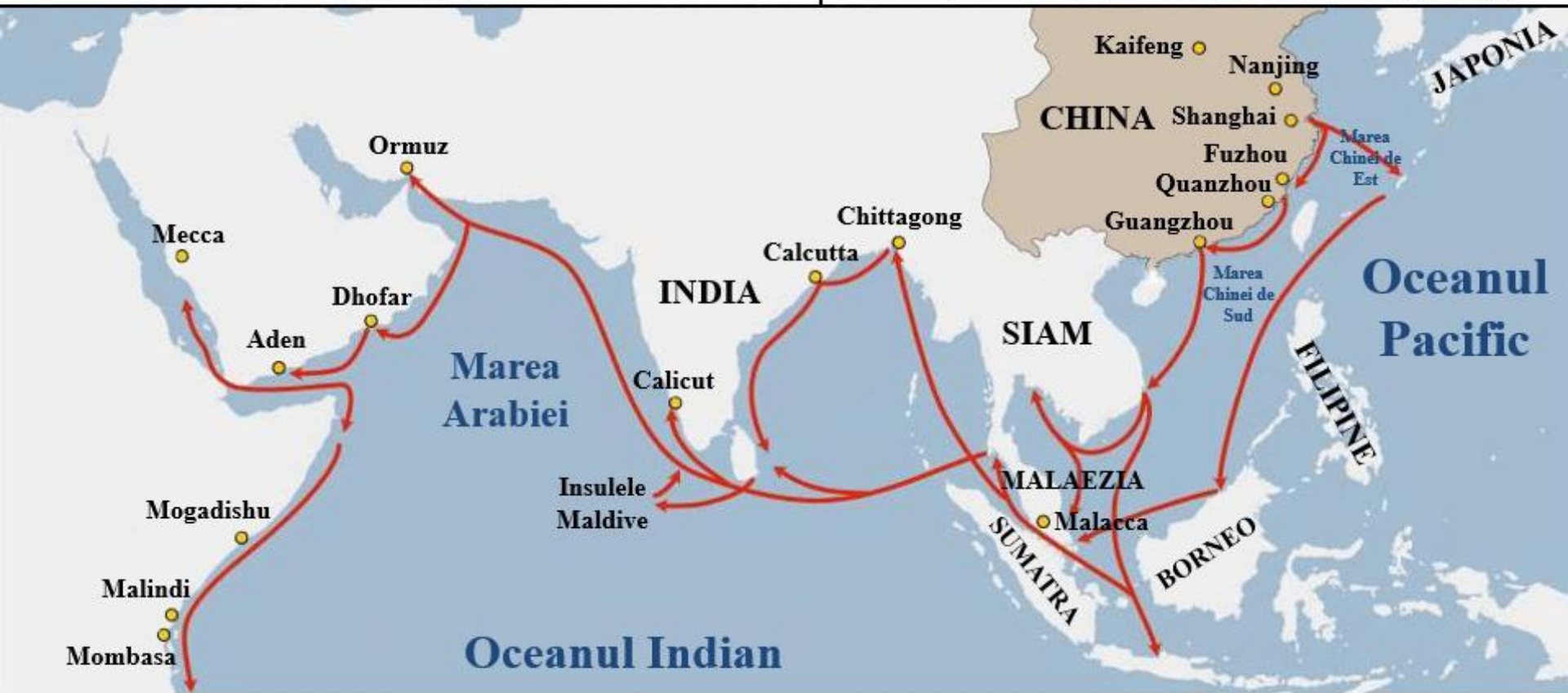
Yongle

Zheng He

Modelul unei nave din flota lui Zheng He (140 m)

Traseul călătoriilor organizate de amiralul Zheng He (1405-1433)

De la imperiu la republică

1644-1911 - dinastia Qing (Manchu), fondată de populații de nomazi (jurcheni), a stăpânit China.

Secolul al XVIII-lea - împărații Kangxi (1661-1722) și Qianlong (1735-1796) au inaugurat *Pax Sinica* (din limba latină: „*Pacea chineză*”): anexarea teritoriilor Xinjiang, Tibet, Mongolia și Taiwan; dezvoltarea agriculturii și a comerțului; încurajarea artelor și a educației.

Secolul al XIX-lea - decăderea puterii chineze a fost cauzată de răspândirea corupției imperiale, numeroase revolte țărănești, războaie civile și intervenția puterilor europene:

a. Primul Război al Opiului (18 martie 1839-29 august 1842): autoritățile chineze au interzis comerțul cu opiu, profitabil pentru britanici ⇒ Tratatul de pace de la Nanjing: China a ieșit din izolare, a cedat Regatului Unit Hong Kong și a deschis 5 porturi comerțului cu Europa;

Războinic Qing

**Qing
(Manchu)**

Beijing

Marea
Galbenă

Shanghai

Hong Kong

Marea
Chinei de
Sud

**Dinastia Qing (Manchu)
(1644-1911)**

- Teritoriul Qing
- Granițele Chinei moderne
- Marele Zid

Kangxi

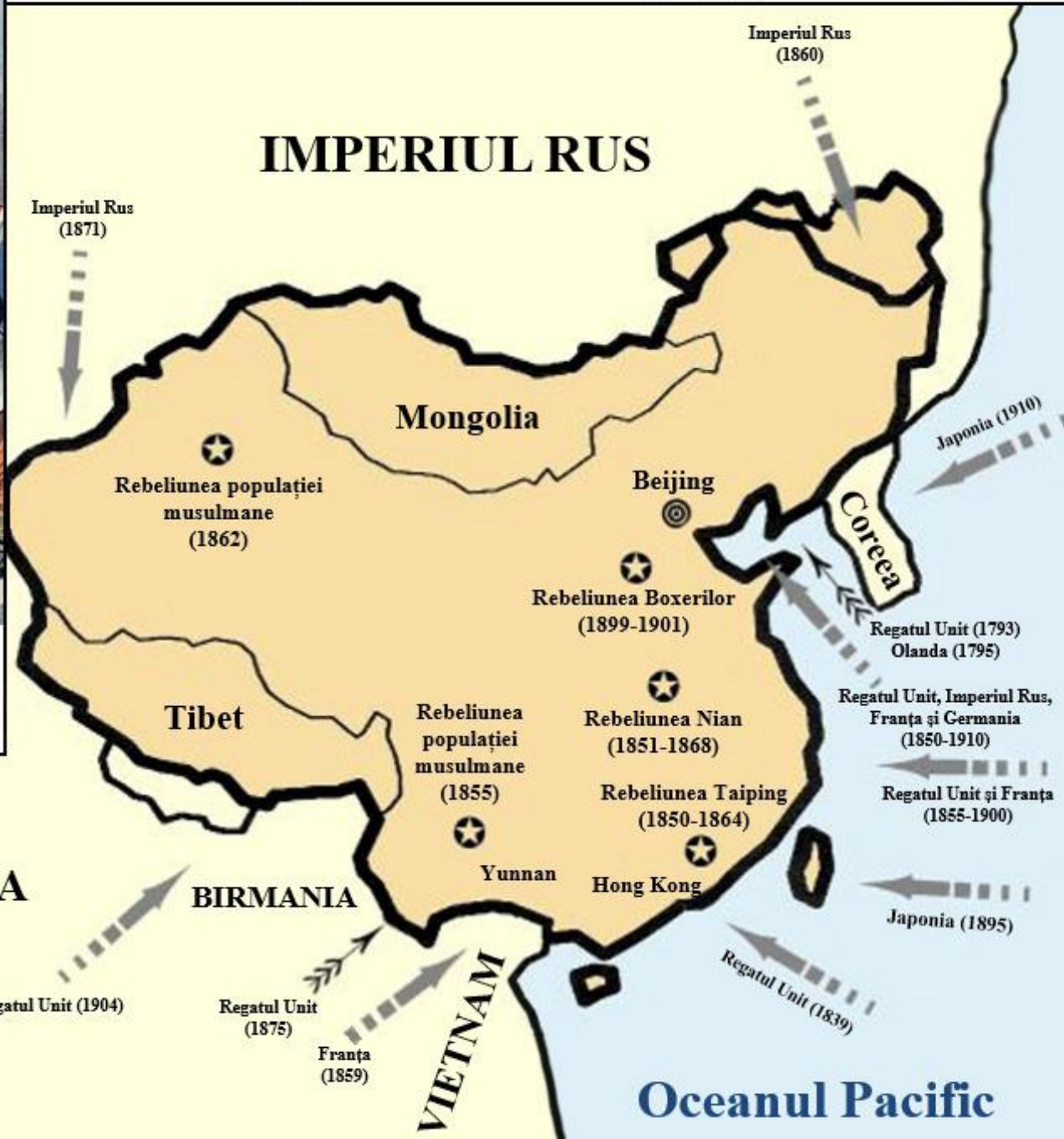

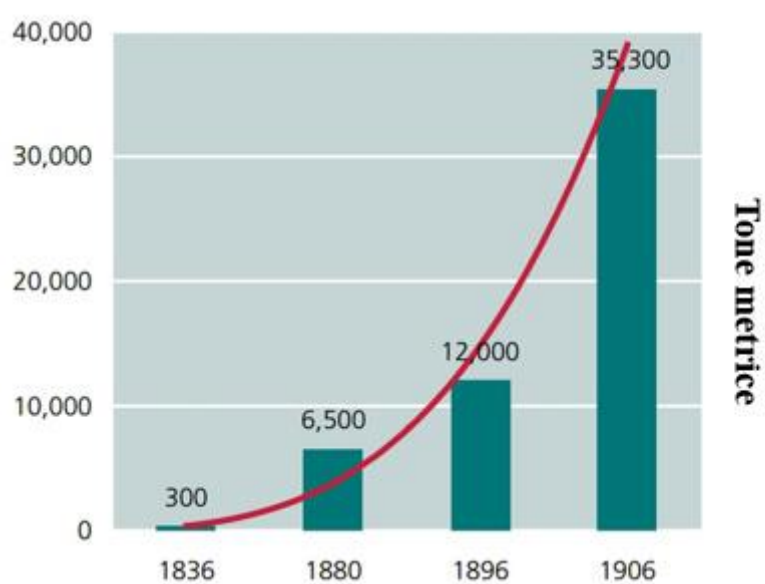
Qianlong

China în perioada dinastiei Qing (1793-1910)

Caricatură franceză în care este prezentată împărțirea Chinei de către puterile europene și Japonia (1898)

China: importurile de opiu (1836-1906)

Local în care este vândut și consumat opiu (China, secolul al XIX-lea)

De la imperiu la republică

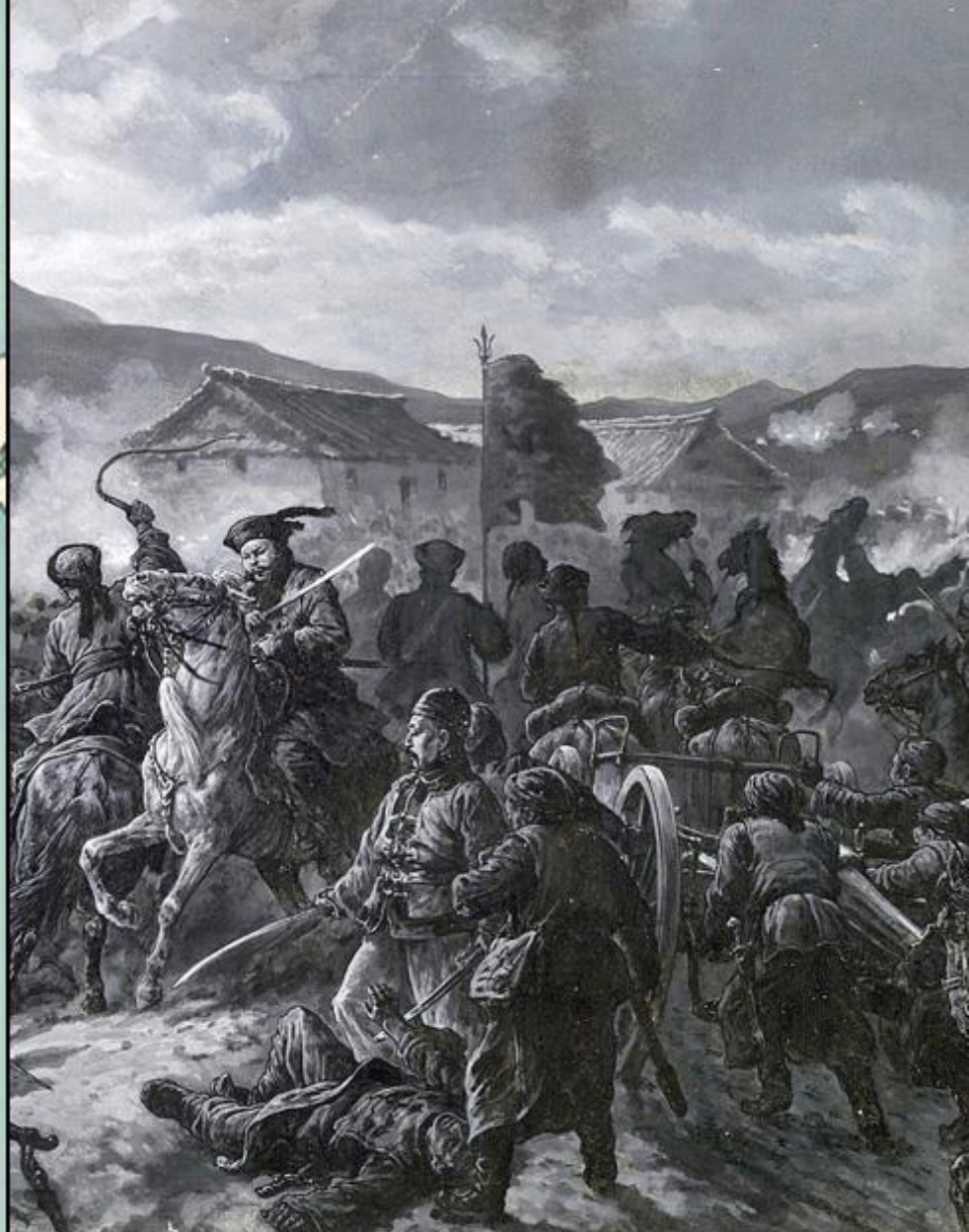
- b. Rebeliunea Taiping (1850-1864): răscoală împotriva dinastiei Qing (30 milioane morți);
 - c. Al Doilea Război al Opiului (8 octombrie 1856-24 octombrie 1860): Regatul Unit și Franța au atacat China (devastarea Beijingului) ⇒ Tratatul de pace de la Tianjin: China a legalizat comerțul cu opiu și a deschis alte 10 porturi comerțului cu Occidentul;
 - d. Primul război sino-japonez (1 august 1894-17 aprilie 1895): Japonia a atacat China și a anexat Coreea și Taiwan;
 - e. Revolta boxerilor (18 octombrie 1899-7 septembrie 1901): chinezii s-au răscolat împotriva creșterii influenței străine ⇒ China a cedat Imperiului Rus Manciuria, iar Regatului Unit Tibetul.
- 10 octombrie 1911-12 februarie 1912 - defășurarea Revoluției Chineze: naționaliștii l-au înlăturat pe împăratul Xuantong (1908-1912; 1934-1945), au proclamat Republica și l-au ales președinte pe Sun Yat-sen (1912-1925), liderul Guomindang (din limba chineză: „*Partidul Naționalist*”).

Un soldat britanic este capturat de rebelii Taiping (China, 1860)

Forțele chineze apără Beijingul în perioada celui de-al Doilea Război al Opiului (China, 1860)

Bătălia pentru Pyongyang (Phenian), parte din primul război sino-japonez (Republica Populară Democrată Coreea, 1894)

Primul război sino-japonez (1894-1895)

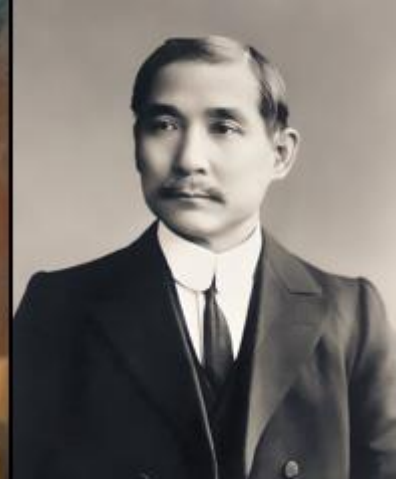
Europeni torturați și uciși de boxeri (China, 1900)

Războinic boxer (China, 1900)

Xuantong

Sun Iat-sen

Sun Iat-sen proclamă Republica (China, 1912)

BIBLIOGRAFIE

1. Marriott, Emma, *Istoria lumii în pilule*, Editura Litera, București, 2019.
2. Geiss, Imanuel, *Istoria lumii. Din preistorie până astăzi*, Editura ALL Educational, București, 2013.
3. Crofton, Ian, *50 de idei pe care trebuie să le cunoști: Istorie*, Editura Litera, București, 2020.
4. Kruger, Rayne, *O istorie a Chinei*, Editura Artemis, București, 2005.
5. Lombard, Denys, *China imperială*, Editura Corint, București, 2003.
6. Budura, Anna Eva, *Diplomația chineză. Premise istorice și spiritualitate*, Editura Top Form, București, 2008.
7. Imagini: Google Images (domeniul public).

Vă mulțumim pentru atenție!

ȘCOALA COOL
EDUCAȚIE PRIN CONȚINUT

